

შემდეგ უმაღლეს სამეცნიერო სამკუ-
რეულდა ჟველა თბილისკლი დაწესე-
ბულებათა გამოკვლევის. აგრძოთვა
გამოკვეშლი იყო დეკრეტი ელექ-
ტრონის საფურიების, პოლიტიკაულ
ჭარბობათა გაეროვნების შესახებ
ჯერ კიდევ № 42 დეკრეტის გამო-
ქვეყნებამდე უ. ს. ს. შეადგინა კო-
მისია, რომელიც იქვლევდა სხვა და
სხვა დაზიან ჭარბობებს იმ მიზნით
რომელი მათგანი უნდა ყოფილიყო
გაეროვნებული და რომელი არა. უნდა
აღვნიშვნოთ, რომ უ ს. ს. ძა-
ლიის ფრთხილათ იქცეოდა ამ სა-
კითხში, რათა ხელი არ შეეწყო მე-
ურნეობის დაშლისათვის. ამ შემთხვე-
ვაში უ. ს. ს. მრჩოლა უხდებოდა
საჭარბოები განყოფილებასა და პროფ-
ფაქტორთა სამკოსთან, რომელიც
ცდილობდება წერილ და უმნიშვნე-
ლო ჭარბოებათა გაერთიანებასაც.
თანამდებო სახაობო მოზრილის

უკავშირის განვითარების მიზანი და მიზანი არის საბჭოს პრეზიდიუმის დადგენილებისა გაეროვნებულ იქნენ სხვა და სხვა წარმოებანი, რომელიც განყოფილებებში განაწილებულია შემდეგნაირად: სამთო განყოფილებაში ტყვიბულის ქანას შირის მაღაროები და ცუცელ მიკალებელი აგურის ქარხანა, რომელიც ნაციონალიზაცია მოხდა საბჭოთა ხელისუფლების დამყრებამდე. მე მასზე ვლაპარაკობ აქ იმისთვის, რომ იცოდეთ რა და რა წარმოებანი იყვნენ უმაღლეს სახალხო მეურნეობის საბჭოს განკარგულებაში; სახელმწიფო ოლქენებლობის კომიტეტში ანდრეოლეტის აგურ-კრამიტის ქარხანა, მოქ. სოსინის ცარცის ქარხანა, სამი კიბის ქარხანა, სამი ავურის ქარხანა, ერთი კერძოიული ქარხანა „ფინანსი“; საფუძვლო-სამკერვალო განყოფილებები: ორი ბამბის ძაფის ქარხანა, ერთი ბამბის ძაფის ქარხანა, აბრეშების საფრანგო სახელოსნო, მატყლის ძაფ საგრები სახელოსნო, ექვსი სათეოდო სამკერვალო; თამბაქის განყოფილებაში: 18 თამბაქის ქარხანა და ერთი კოლოფას სახელოსნო. ლითონის განყოფილებაში: ერთი სპალენძის ქარხანა, რვა ლითონის ქარხანა და რვა ავტო სახელოსნოები; ტყაღი ტყავეცლობის ქარხანა ორი ფეხსამელის ქარხანა.

ას ოიგათ გაეროვებულია ჩემ
მიერ სულ 90 მდე წარმოება და 35
ნავთ შესანახი, თავიდანვე მიღებულ
იქნა წომები წარმოებათა ნაკეთის
გაგრძელების თავიდან ასაცილებლად.
ეს ნკრევა დაიწყო საბჭოთა მელის-
ულების დაცურებამდე, საჭირო
იყო წარმოების განვითარების უზოუნ-
ველყოფა, რამდენად მიგაბწიეთ ამ
მხრივ წარმატებას, ამას გვიჩვენებს
ჩენ მიერ მოკრევული ცნობები,
რომელიც ასურათებენ საქართველოს
მდგრადირობის 1921 წლ. განმიღლო-
ბაში. მე მომყავის მხოლოდ ზოგიერთი
ცნობები, რომ შევაფასოთ თუ რამ-
დენად წარმატებით დასძლია სახალ-
ხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭომ ის
მომცანები, რომელიც მე თქვენ და-
გისურავეთ. დავრწყოთ ჩენი სახალ-
ხო მეურნეობის ურიად მნიშვნელო-
ვან დაგვიდინ — სამთო ბრეჭველობი-
დან, ტყიძულის ქვა-ნახშირის მაღა-
რიებიდან, თქვენ თითონ კარგათ
მოგეხსენებათ, რომ ეს არის მთავარი
ცენტრი ჩენი მრეწველობისა. ამ მა-
ღარიების წარმოება უდრის წელი-
წადში 4 მილიონ ფუთ ნახშირს და
330000 ფუთ თვეში. 1920 წელს
მენევეიების ბატონობის დროს ბო-
ლებულ ქვა ნახშირის რაოდენობა
უდრიდა თვეში 493.330 ფუთს, ან
უკეთ რომ ესთქვათ წარმოების ნა-
ყოფიერებამ მიაღწია 138 პროც. ხო-
ლო 1921 წელს ეს რიცხვი დაუცა
103 პროც -მდე. თუმცამდა ციფრების
შედარება ლაპარაკობს ჩენს წინა-
ოლდება, მაგრამ თუ ხსლო დაკარი-
ლებით, საქმე სულ სხვანირაოდა.
უნდა ვიქრინით მხედველობაში, რომ

და უმეტესი ნაწილი ჩვენი სამუ-
ნეროგა; მიუხედავად ამისა, მა-
თვების წარმოება არ ჩამორჩენია
მაღლურ შედევებს, იმ ნორმებს,
რომაც ადგილი პქნდათ ომის
ეფექტურობაზე. მე დამავაწყდა მიმღი-
ნა იმაზე, რომ 1919 წელში,
ესაც ძალა-უფლება ხელში ჰქონ-
მენშვერებს, დაზადებული იყო
000 ფუთი, ნორმალურ 300.000
ის მაკირავის ხოლო შემდეგ რო-
ც ისინი დარწმუნდნენ, რომ
იდან ჩავთა არ მიიღებდნენ, მა-
შეუდენენ მაღაროების ათა ნორ-
მუ ექსპლოატაციას. მიუხედია ა-
რ, რომ ჩვენი სამუშაო ძალების
ი ნაწილი გამძლეობი იყო წინ. სწარ-
ობაში, ჩვენ იძინები შევაჩერეთ
როგორის წარმოება ნორმალურ
სურზე. ციფრები ასეთია: 1921
ა განხველობაში მარტ—378000
ა, პრილი—200000 ფ. მაისი—
000 ფ., ივნისი—327000 ფ. ივ-
—247000 ფ., აგვისტო—357000
, სექტემბერი—196000 ფ., ოქ-
ტომი—248 000 ფ., ნოემბერი—
00 ფ. დეკემბერი—273000 ფ.
ათა თვის გ. ნორმობაზი დამ-
ბულია 2.756.000 ფ. ამ რიგად
შევჭრით ტყიბულის მაღაროე-
გადა აჩვნა კატასტროფისაგან
ათა წარმოების ნორმალურ სა-
რზე შეჩერება. ამ კამად მაღა-
რი შედაოებით კაუკად არიან
ობილი და თუ შემდეგში ისინი
ოთ მასალებით მომარაგებული
ება ან შეიძლება ითქვას, რომ
ეგისათვის ტყიბულის მრეწვე-
ს გახვითარება უზრუნველყო-
რია. გადავიდეთ შრომის ცუცლ-
ობებლ აგურის ქარხანაზე ძი-
აში ეს ქარხანა არ მუშაობდა
წლის ნორმარილი თებერვლის
იალების დროს ქარხანა ძლიერ
ანდა, მოკეთ საობის მოქმედების
ში და მოიხსენეთ შესახენევი
ნტი. თეორეტულად ქარხანის
ოება ასეთია: წლიურად ცუცლ-
ობებლ თხის დამზადება უფროს 150
ფუთს, ხოლო აგურისა—280
ფუთს. 1920 წელს მენშვეიე-
რისის დამზადება მაილში 100
ფუთაზე, ხოლო 1921 წელს
ოთა ხელისუფლების დამკირების
ეგ დავიძალეთ 120 ათასი ფუ-
თისა ე. ი. 80 პროც. თეორეტული
ოებისა, და თუ ვაინგარიშებთ
ვეს სამჭიდა ხელისუფლებისას,
დავინახავთ, რომ წარმოებამ
შია 96 პროც.-ს, მაგრამ თუ
კერობაში მივაღებთ, რომ ფაქ-
ტიდ წარმოება დაიწყო მასისიდან
წლიური დამზადება თხისა დედ
ლ ღონებს გადამეტებს. რაც
ბა ცუცლ-შეცმოვარ აგურს,
წელს მენშვეიებმა დამზადეს
ოთა ფუთი ე. ი. 32 პროც.
წელს კი დავიძალეთ 110 ათა-
სი ავური, ან 45 პროც. აქაც
თი თვეს წარმოებას გაანგარი-
დავ ნახავთ, რომ მივაძებით
იკა, აქედან თქვენ ნათლად
ხავთ თუ რამდენად მართალი
დასავლეთ ეპროპის მენშვეი-
რის დამზადება ამ ტკიცებენ, რომ
ოთა ხელისუფლების საქართვე-
ლო უკალები მუწელებად
ოთა ესლა თქვენი უურადღება
მივაპყრო მარილის მრეწველო-
ება ჯრობით მარილის და-
რიამ მიაძინა 600 ფუთამდე.
რეწველობა ამ კამად იძებ-
ონტყობის ხანაში, სწარ-
გამოკვლევება პარტკომში და
ოთა აუკალებელი წინასაჭარი
მა ექსპლოატაციას დასაწევ-
ებები ვათავებულია. მიღისულია
მურღვისათვის, დებეტის მო-
ბლად გაკეთებულია აუზები
დომივი მარილის ხახარშები და
შემდეგ უნდა შევაჩერო თქვენი
ღობება ნივთის მეწველობის
ინიციული მუშაობაზე. კახეთის
არი რაიონების შირაქში, ფხ-
ო, ზემო ხოდაშენში, უჯარმოში,
გონში, გოლომოგური გამოკვლე-
ბ ერთად დაუშებულია ნაკისი
ბა შინა მრეწველურ სამგალე-
ნებანიური მოწყობილებათა მი-
დე ჩვენ მავროეთ ბაქის, ხა-
ს კითხვა დადგითად გადაწყ-
ლებული გვაქვს თრი საბურ-
დანგა ყველა ნაწილებით, 25
ფუთი მავრი მიღი და სხვა
წერი 25 მავრი მიღი და სხვა

თ არ გევინდა, გავზანილ-
ობ მოიყვანა იქადინ კებში
თ არი პარუია, რადენ
და მაგარი ხის მასათა, ჩვენ
ბიჯვების ძვრი კებიდან
და ახალ კებზე გაკე-
ის პირველმდე ფონგულში
ით 11 საექზე და ზემო
15 საე ამავე დროს
გეოლოგიის ჩემებით
იქნა მრავალი მცენარი შრეუ-
ბის; გეოლოგიურ სტრუქ-
ტურის დაღვილებით გასაცნობად.
და მისამართებელი მუშაო-
რის დიდი ჭავ შემდევი
ბის შესაძლებლობის გამო-
რთ თქმა უნდა, აქ არ
ლაპარაკი ნავთის შრეწვე-
ბიგრად ეხლა ჩვენ გვაძეს
დევეგიმი, რომელიც ნებას
ასომთა რომ ას მრიწვე-

ესთეტიკა, რომ ეს ძეგლები არდება. რა წესით გუდი მრეწველობის, კონცესიის თუ თვით სახელმწიფო იასხვა საეკითხია.

მრეწველობა გახდა ფარმოება. პირველ მარწველ დეკემბრის 1921 თებერვალის 3 დღე ქვეის სისტან-სიამი გებდა არც ამოღება, ცხა და არც გაზიდვა შევისა. ფუთიდან გატანილ ლოდ 426,038 ფუთი პირი. ჩვენ ფური ეს პული-ირობების მოაღია, 60 მათხე მეტი მარგანეცი და კიათურაში და ფოთში, ლი კა არავინ არის. ზევი მნიშვნელობის გამო, დიდი და უთითებრთ დამოკიდებულობების მთავრობასა და მარგანების, უძინა საზოგადო-ირთიერთობის გამორკიცვას. საქართველოს რეკომინა ა. ჩ. მოსა საზოგადოების რომლის ძ. ლითაც მოვერო 35 პროც. წმინდა მოგების ლულიურად დამუშავებულ პროც., ხოლო არა ნაკლონ ფუთისა და იგრეოვე რეალიზაციიდან მიღებულ იყოთის ვალიუტას დღიური არც შეეხდა თვით მაღნის ჩე. ნ. შეგნებულათ არ მოწოდების გაერთონება და მაყუფილდოთ, რომ გაუკავშირდება უკელა არ-ლშეკუთხებანი და გამორჩეველებს დასდონ ჩვენ პირობები კუნცესიის სანაცო დებულება შემუშავა წარდგენილია რეკომინა ეკლად და არის იმედი, ებულების დამტკიცებით თანალი გამოკოლებულდება მიძინა თურის ზევი ქვის მრერობელიც იძლევა საშუალონი ფუთი უთით მარგანეცს 1913 წ. 59 მალიონი ფუთი და 50. საქირო იგრეოვე სიტყვის თქმა სად. ყაზონში სახერავის ფიქალის ესაძლებლობის შესახებ.

ევგამ გვიჩენა, რომ ეს მცვენივრათ გასწევს თუნცვა გადასახურავ მასალის ს. მას აქვთ უცვენადობის ასევე შესაფერი ფიქალი იწყის და სხვა.

ეხება ხე-ტყის დამუშავების ბას, სატყეო კომიტეტის ლის განმავლობაში აღებულშებ: 1,800,000 კუბიკური, 19799 შპლ, სამარცე ჭალი. 21.755 12,248 კუბიკური საერთო 85 ფუთი ნამშირი, 1,000 რი, 619,715 ცალი კლიოპონი ჩვეულებორივი დახერხების მასალა, 40,000 ფუთი ხე ტყე, 204,000 ფურცელი.

ამზადებულია 394 ათასი მორი. 147,570 ცალი ხე-ტყი 15.000 ცალი მაღაროს 12,192 ცალი მაღაროს 17,000 ცალი ხარი, მხარი, ზეზა 680 კუბ. საერთო, 2,000 ფუთი, უცვა მარცა-საეკითხი ჯადაცნისა. გადარკინის გზის და მდინარეალებით 1,262,000 კუბ. რი, 12,230 ცალი მაღარი, 61,000 ცალი ხარი, მზა, ზეზა 8,200 კუბ. მორი 12,180 ფუთი, მუ 5,806 ფუთი. გაცმული იმისამებრ: 60,000 ფუთი 100 ცალი შპლი, 35,000 შეკა ფურცარი, 335 000 შოკა ფურცარი, 100,000 41,600 კვადრატიული ცალი, 15,000 კვად. ვერ. მცლები 200 საერთო, ყულა 12 გავრი, მაღაროს 000 ცალი, 54,000 ცალი ს. ბას ძელი 44,751 ცალი 324 ფუთი, ფანერი 54,131 შეზ, 320 კუბ. საერთო, 1,000 ფუთი, დამზადებულის სხვა ავაჯეულობის ფაბრიცა და სხვა ავაჯეულობა რი, მარჯნილი ავაჯეულობა, საშინით მდევრულია.

კ ვერ იყო მაწესრი-
ნ სატყეო კომიტეტის
ჩეგებოდა სატყეო მა-
თ და მორების და-
ხაც შეიხება შეზის
დაწყებული სექტემ-
ბრიცვებითან სატყეო
კანის გზების იღლი-
უშის დიდი მარაგი
კონების დროშე მარტ-
იურა ვერ იქნა გად-
მო შეზა. მორების
ხალება ხდება ცეს
ებში, როგორიც ისრაი-
ლიკის, იანქის, რა-
რაონები. ყველა ქს
ფილებთხნებ როგორც
რეზე მაზრის მომენტ-
ის სის თუ რამდენი-
წეს გამოყენებული
და მარტინ კიბი
ში. 1921 წლის ნო-
ვემბრის და ი-
ვნის შეზა კი. მა-
რტის 8 თებერვალი
თექამეტი ვაგონი
გზაზე და ირ იყვნ-
და მანამ საჭმე ას-
როტომოტის ხელ
ტრამოტის ხელმძ-
იმყოფებიან მას კ-
რევემების და ექ-
ილებების განვი-
კებული შემოვე-
ს, მოკვეთისა, დ-
თის, იალსენაჟი-
ს ქოთისისა. ცინტრ
დაბილი ქონდა მ-
სახლოსნოები სამშ-
ალის თამაზ შეიდა-
ფეთ შევა კი. მა-
რტის 8 თებერვალი
თექამეტი ვაგონი
გზაზე და ირ იყვნ-
და მანამ საჭმე ას-
როტომოტის ხელ
ტრამოტის ხელმძ-
იმყოფებიან მას კ-
რევემების და ექ-
ილებების განვი-
კებული შემოვე-
ს, მოკვეთისა, დ-
თის, იალსენაჟი-
ს ქოთისისა. ცინტრ
დაბილი ქონდა მ-

